

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ СИСТЕМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ – ВИМОГА ЧАСУ

Поступальський С.Л., Ніколаєва Л.Я.
*Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів*

Відповідно до прийнятого Закону України «Про основи національного спротиву», територіальна оборона визначається як система загальнодержавних, воєнних і спеціальних заходів, що здійснюються у мирний час та в особливий період з метою протидії воєнним загрозам, а також для надання допомоги у захисті населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, а сама територіальна оборона складається з військової, цивільної та військово-цивільної складових.

При цьому визначено, що безпосереднє керівництво територіальною обороною здійснюється на всій території України – Головнокомандувачем Збройних Сил України через Командувача Сил територіальної оборони (ТрО) Збройних Сил (ЗС) України.

Разом з цим не розкривається сутність самого поняття територіальної оборони. На наш погляд, сутність територіальної оборони полягає в організації координації дій та взаємодії органів управління складових територіальної оборони при плануванні та виконанні визначеного спектру загальнодержавних, воєнних і спеціальних заходів, контролю їх виконання в системі територіальної оборони різновідомчими структурами (формуваннями), з метою підвищення обороноздатності держави і протидії воєнним загрозам, а також постійному моніторингу обстановки, що впливає на стан та результати організації підготовки і ведення територіальної оборони в сухопутній зоні відповідальності (регіоні, зоні, районі ТрО).

Категорії «територіальна оборона» присвячений і окремий III розділ Закону «Про оборону України» – «Територіальна оборона. Цивільний захист», в якому зокрема зазначається, що територіальна оборона України організовується та здійснюється відповідно до Закону України «Про основи національного спротиву» з урахуванням особливостей, визначених законодавством про оборону, мобілізацію та правовий режим воєнного стану. Відповідно виникає питання, чим відрізняється категорія «оборона України» від категорії «територіальна оборона», особливо чим відрізняються поняття «воєнні заходи» в категорії «оборона України» від воєнних заходів в категорії «територіальна оборона». Відповідно ці питання потребують подальшого дослідження та врегулювання сутності цих понять

Зазначеним Законом визначено, що провідна роль в організації та виконанні завдань ТрО належить Силам ТрО ЗС України. Виходячи з вищезазначеного, вважаємо що Верховною Радою, Радою національної безпеки і оборони України, Кабінетом Міністрів України, Головнокомандувачем ЗС України Командуванню Сил ТрО повинні офіційно делегуватися повноваження щодо координації дій та організації взаємодії органів управління всіх рівнів складових територіальної оборони та здійснення контролю та надання допомоги при плануванні та виконанні заходів та завдань ТрО.